0100452302050024

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ **Αρ. Φύλλου 45**

23 Φεβρουαρίου 2005

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3317

Κύρωση του Δεύτερου Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση της Χάγης του 1954 για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών σε περίπτωση ένοπλης σύρραξης

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, το Δεύτερο Πρωτόκολλο στη Σύμβαση της Χάγης του 1954 για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών σε περίπτωση ένοπλης σύρραξης, που υπογράφηκε στη Χάγη στις 26 Μαρτίου 1999 του οποίου το κείμενο σε πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική έχει ως εξής:

Second Protocol to the Hague Convention of 1954 for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict

The Hague, 26 March 1999

The Parties,

Conscious of the need to improve the protection of cultural property in the event of armed conflict and to establish an enhanced system of protection for specifically designated cultural property;

Reaffirming the importance of the provisions of the Convention for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict, done at the Hague on 14 May 1954, and emphasizing the necessity to supplement these provisions through measures to reinforce their implementation;

Desiring to provide the High Contracting Parties to the Convention with a means of being more closely involved in the protection of cultural property in the event of armed conflict by establishing appropriate procedures therefor;

Considering that the rules governing the protection of cultural property in the event of armed conflict should reflect developments in international law;

Affirming that the rules of customary international law will continue to govern questions not regulated by the provisions of this Protocol;

Have agreed as follows:

Chapter 1 Introduction

Article 1 Definitions

For the purposes of this Protocol:

1. "Party" means a State Party to this Protocol;
2. "cultural property" means cultural property as defined in Article 1 of the Convention;
3. "Convention" means the Convention for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict, done at The Hague on 14 May 1954;
4. "High Contracting Party" means a State Party to the Convention;
5. "enhanced protection" means the system of enhanced protection established by Articles 10 and 11;
6. "military objective" means an object which by its nature, location, purpose, or use makes an effective contribution to military action and whose total or partial destruction, capture or neutralisation, in the circumstances ruling at the time, offers a definite military advantage;
7. "illicit" means under compulsion or otherwise in violation of the applicable rules of the domestic law of the occupied territory or of international law.
8. "List" means the International List of Cultural Property under Enhanced Protection established in accordance with Article 27, sub-paragraph 1(b);
9. "Director-General" means the Director-General of UNESCO;
10. "UNESCO" means the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization;
11. "First Protocol" means the Protocol for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict done at The Hague on 14 May 1954;

Article 2 Relation to the Convention

This Protocol supplements the Convention in relations between the Parties.

Article 3 Scope of application

1. In addition to the provisions which shall apply in time of peace, this Protocol shall apply in situations referred to in Article 18 paragraphs 1 and 2 of the Convention and in Article 22 paragraph 1.
2. When one of the parties to an armed conflict is not bound by this Protocol, the Parties to this Protocol shall remain bound by it in their mutual relations. They shall furthermore be bound by this Protocol in relation to a State party to the conflict which is not bound by it, if the latter accepts the provisions of this Protocol and so long as it applies them.

Article 4 Relationship between Chapter 3 and other provisions of the Convention and this Protocol

The application of the provisions of Chapter 3 of this Protocol is without prejudice to:

1. the application of the provisions of Chapter I of the Convention and of Chapter 2 of this Protocol;
2. the application of the provisions of Chapter II of the Convention save that, as between Parties to this Protocol or as between a Party and a State which accepts and applies this Protocol in accordance with Article 3 paragraph 2, where cultural property has been granted both special protection and enhanced protection, only the provisions of enhanced protection shall apply.

Chapter 2 General provisions regarding protection

Article 5 Safeguarding of cultural property

Preparatory measures taken in time of peace for the safeguarding of cultural property against the foreseeable effects of an armed conflict pursuant to Article 3 of the Convention shall include, as appropriate, the preparation of inventories, the planning of emergency measures for protection against fire or structural collapse, the preparation for the removal of movable cultural property or the provision for adequate *in situ* protection of such property, and the designation of competent authorities responsible for the safeguarding of cultural property.

Article 6 Respect for cultural property

With the goal of ensuring respect for cultural property in accordance with Article 4 of the Convention:

1. a waiver on the basis of imperative military necessity pursuant to Article 4 paragraph 2 of the Convention may only be invoked to direct an act of hostility against cultural property when and for as long as:

1. that cultural property has, by its function, been made into a military objective; and
2. there is no feasible alternative available to obtain a similar military advantage to that offered by directing an act of hostility against that objective;

1. a waiver on the basis of imperative military necessity pursuant to Article 4 paragraph 2 of the Convention may only be invoked to use cultural property for purposes which are likely to expose it to destruction or damage when and for as long as no choice is possible between such use of the cultural property and another feasible method for obtaining a similar military advantage;
2. the decision to invoke imperative military necessity shall only be taken by an officer commanding a force the equivalent of a battalion in size or larger, or a force smaller in size where circumstances do not permit otherwise;
3. in case of an attack based on a decision taken in accordance with sub-paragraph (a), an effective advance warning shall be given whenever circumstances permit.

Article 7 Precautions in attack

Without prejudice to other precautions required by international humanitarian law in the conduct of military operations, each Party to the conflict shall:

1. do everything feasible to verify that the objectives to be attacked are not cultural property protected under Article 4 of the Convention;
2. take all feasible precautions in the choice of means and methods of attack with a view to avoiding, and in any event to minimizing, incidental damage to cultural property protected under Article 4 of the Convention;
3. refrain from deciding to launch any attack which may be expected to cause incidental damage to cultural property protected under Article 4 of the Convention which would be excessive in relation to the concrete and direct military advantage anticipated; and
4. cancel or suspend an attack if it becomes apparent:

1. that the objective is cultural property protected under Article 4 of the Convention
2. that the attack may be expected to cause incidental damage to cultural property protected under Article 4 of the Convention which would be excessive in relation to the concrete and direct military advantage anticipated.

Article 8 Precautions against the effects of hostilities

The Parties to the conflict shall, to the maximum extent feasible:

1. remove movable cultural property from the vicinity of military objectives or provide for adequate *in situ* protection;
2. avoid locating military objectives near cultural property.

Article 9 Protection of cultural property in occupied territory

1. Without prejudice to the provisions of Articles 4 and 5 of the Convention, a Party in occupation of the whole or part of the territory of another Party shall prohibit and prevent in relation to the occupied territory:

1. any illicit export, other removal or transfer of ownership of cultural property;
2. any archaeological excavation, save where this is strictly required to safeguard, record or preserve cultural property;
3. any alteration to, or change of use of, cultural property which is intended to conceal or destroy cultural, historical or scientific evidence.

1. Any archaeological excavation of, alteration to, or change of use of, cultural property in occupied territory shall, unless circumstances do not permit, be carried out in close co-operation with the competent national authorities of the occupied territory.

Chapter 3 Enhanced Protection

Article 10 Enhanced protection

Cultural property may be placed under enhanced protection provided that it meets the following three conditions:

1. it is cultural heritage of the greatest importance for humanity;
2. it is protected by adequate domestic legal and administrative measures recognising its exceptional cultural and historic value and ensuring the highest level of protection;
3. it is not used for military purposes or to shield military sites and a declaration has been made by the Party which has control over the cultural property, confirming that it will not be so used.

Article 11 The granting of enhanced protection

Each Party should submit to the Committee a list of cultural property for which it intends to request the granting of enhanced protection.

2. The Party which has jurisdiction or control over the cultural property may request that it be included in the List to be established in accordance with Article 27 sub-paragraph 1(b). This request shall include all necessary information related to the criteria mentioned in Article 10. The Committee may invite a Party to request that cultural property be included in the List.

3. Other Parties, the International Committee of the Blue Shield and other non-governmental organisations with relevant expertise may recommend specific cultural property to the Committee. In such cases, the Committee may decide to invite a Party to request inclusion of that cultural property in the List.

4. Neither the request for inclusion of cultural property situated in a territory, sovereignty or jurisdiction over which is claimed by more than one State, nor its inclusion, shall in any way prejudice the rights of the parties to the dispute.

5. Upon receipt of a request for inclusion in the List, the Committee shall inform all Parties of the request. Parties may submit representations regarding such a request to the Committee within sixty days. These representations shall be made only on the basis of the criteria mentioned in Article 10. They shall be specific and related to facts. The Committee shall consider the representations, providing the Party requesting inclusion with a reasonable opportunity to respond before taking the decision. When such representations are before the Committee, decisions for inclusion in the List shall be taken, notwithstanding Article 26, by a majority of four-fifths of its members present and voting.

6. In deciding upon a request, the Committee should ask the advice of governmental and non-governmental organisations, as well as of individual experts.

7. A decision to grant or deny enhanced protection may only be made on the basis of the criteria mentioned in Article 10.

8. In exceptional cases, when the Committee has concluded that the Party requesting inclusion of cultural property in the List cannot fulfil the criteria of Article 10 sub-paragraph (b), the Committee may decide to grant enhanced protection, provided that the requesting Party submits a request for international assistance under Article 32.

9. Upon the outbreak of hostilities, a Party to the conflict may request, on an emergency basis, enhanced protection of cultural property under its jurisdiction or control by communicating this request to the Committee. The Committee shall transmit this request immediately to all Parties to the conflict. In such cases the Committee will consider representations from the Parties concerned on an expedited basis. The decision to grant provisional enhanced protection shall be taken as soon as possible and, notwithstanding Article 26, by a majority of four-fifths of its members present and voting. Provisional enhanced protection may be granted by the Committee pending the outcome of the regular procedure for the granting of enhanced protection, provided that the provisions of Article 10 sub-paragraphs (a) and (c) are met. 10. Enhanced protection shall be granted to cultural property by the Committee from the moment of its entry in the List. 11. The Director-General shall, without delay, send to the Secretary-General of the United Nations and to all Parties notification of any decision of the Committee to include cultural property on the List.

Article 12 Immunity of cultural property under enhanced protection

The Parties to a conflict shall ensure the immunity of cultural property under enhanced protection by refraining from making such property the object of attack from any use of the property or its immediate surroundings in support of military action.

Article 13 Loss of enhanced protection

1. Cultural property under enhanced protection shall only lose such protection

1. if such protection is suspended or cancelled in accordance with Article 14; or
2. if, and for as long as, the property has, by its use, become a military objective.

2. In the circumstances of sub-paragraph 1(b), such property may only be the object of attack if:

1. the attack is the only feasible means of terminating the use of the property referred to in sub-paragraph 1(b);
2. all feasible precautions are taken in the choice of means and methods of attack, with a view to terminating such use and avoiding, or in any event minimising, damage to the cultural property;
3. unless circumstances do not permit, due to requirements of immediate self-defence:

1. the attack is ordered at the highest operational level of command;
2. effective advance warning is issued to the opposing forces requiring the termination of the use referred to in sub-paragraph 1(b); and
3. reasonable time is given to the opposing forces to redress the situation.

Article 14 Suspension and cancellation of enhanced protection

1. Where cultural property no longer meets any one of the criteria in Article 10 of this Protocol, the Committee may suspend its enhanced protection status or cancel that status by removing that cultural property from the List.
2. In the case of a serious violation of Article 12 in relation to cultural property under enhanced protection arising from its use in support of military action, the Committee may suspend its enhanced protection status. Where such violations are continuous, the Committee may exceptionally cancel the enhanced protection status by removing the cultural property from the List.
3. The Director-General shall, without delay, send to the Secretary-General of the United Nations and to all Parties to this Protocol notification of any decision of the Committee to suspend or cancel the enhanced protection.
4. Before taking such a decision, the Committee shall afford an opportunity to the Parties to make their views known.

Chapter 4 Criminal responsibility and jurisdiction

Article 15 Serious violations of this Protocol

1. Any person commits an offence within the meaning of this Protocol if that person intentionally and in violation of the Convention or this Protocol commits any of the following acts:

1. making cultural property under enhanced protection the object of attack;
2. using cultural property under enhanced protection or its immediate surroundings in support of military action;
3. extensive destruction or appropriation of cultural property protected under the Convention and this Protocol;
4. making cultural property protected under the Convention and this Protocol the object of attack;
5. theft, pillage or misappropriation of, or acts of vandalism directed against cultural property protected under the Convention.

2. Each Party shall adopt such measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law the offences set forth in this Article and to make such offences punishable by appropriate penalties. When doing so, Parties shall comply with general principles of law and international law, including the rules extending individual criminal responsibility to persons other than those who directly commit the act.

Article 16 Jurisdiction

1. Without prejudice to paragraph 2, each Party shall take the necessary legislative measures to establish its jurisdiction over offences set forth in Article 15 in the following cases:

1. when such an offence is committed in the territory of that State;
2. when the alleged offender is a national of that State;
3. in the case of offences set forth in Article 15 sub-paragraphs (a) to (c), when the alleged offender is present in its territory.

1. With respect to the exercise of jurisdiction and without prejudice to Article 28 of the Convention:

1. this Protocol does not preclude the incurring of individual criminal responsibility or the exercise of jurisdiction under national and international law that may be applicable, or affect the exercise of jurisdiction under customary international law;
2. Except in so far as a State which is not Party to this Protocol may accept and apply its provisions in accordance with Article 3 paragraph 2, members of the armed forces and nationals of a State which is not Party to this Protocol, except for those nationals serving in the armed forces of a State which is a Party to this Protocol, do not incur individual criminal responsibility by virtue of this Protocol, nor does this Protocol impose an obligation to establish jurisdiction over such persons or to extradite them.

Article 17 Prosecution

1. The Party in whose territory the alleged offender of an offence set forth in Article 15 sub-paragraphs 1 (a) to (c) is found to be present shall, if it does not extradite that person, submit, without exception whatsoever and without undue delay, the case to its competent authorities, for the purpose of prosecution, through proceedings in accordance with its domestic law or with, if applicable, the relevant rules of international law.
2. Without prejudice to, if applicable, the relevant rules of international law, any person regarding whom proceedings are being carried out in connection with the Convention or this Protocol shall be guaranteed fair treatment and a fair trial in accordance with domestic law and international law at all stages of the proceedings, and in no cases shall be provided guarantees less favorable to such person than those provided by international law.

Article 18 Extradition

1. The offences set forth in Article 15 sub-paragraphs 1 (a) to (c) shall be deemed to be included as extraditable offences in any extradition treaty existing between any of the Parties before the entry into force of this Protocol. Parties undertake to include such offences in every extradition treaty to be subsequently concluded between them.
2. When a Party which makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another Party with which it has no extradition treaty, the requested Party may, at its option, consider the present Protocol as the legal basis for extradition in respect of offences as set forth in Article 15 sub-paragraphs 1 (a) to (c).
3. Parties which do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognise the offences set forth in Article 15 sub-paragraphs 1 (a) to (c) as extraditable offences between them, subject to the conditions provided by the law of the requested Party.
4. If necessary, offences set forth in Article 15 sub-paragraphs 1 (a) to (c) shall be treated, for the purposes of extradition between Parties, as if they had been committed not only in the place in which they occurred but also in the territory of the Parties that have established jurisdiction in accordance with Article 16 paragraph 1.

Article 19 Mutual legal assistance

1. Parties shall afford one another the greatest measure of assistance in connection with investigations or criminal or extradition proceedings brought in respect of the offences set forth in Article 15, including assistance in obtaining evidence at their disposal necessary for the proceedings.
2. Parties shall carry out their obligations under paragraph 1 in conformity with any treaties or other arrangements on mutual legal assistance that may exist between them. In the absence of such treaties or arrangements, Parties shall afford one another assistance in accordance with their domestic law.

Article 20 Grounds for refusal

1. For the purpose of extradition, offences set forth in Article 15 sub-paragraphs 1 (a) to (c), and for the purpose of mutual legal assistance, offences set forth in Article 15 shall not be regarded as political offences or as offences connected with political offences or as offences inspired by political motives. Accordingly, a request for extradition or for mutual legal assistance based on such offences may not be refused on the sole ground that it concerns a political offence or an offence connected with a political offence or an offence inspired by political motives.

2. Nothing in this Protocol shall be interpreted as imposing an obligation to extradite or to afford mutual legal assistance if the requested Party has substantial grounds for believing that the request for extradition for offences set forth in Article 15 sub-paragraphs 1 (a) to (c) or for mutual legal assistance with respect to offences set forth in Article 15 has been made for the purpose of prosecuting or punishing a person on account of that person's race, religion, nationality, ethnic origin or political opinion or that compliance with the request would cause prejudice to that person's position for any of these reasons.

Article 21 Measures regarding other violations

Without prejudice to Article 28 of the Convention, each Party shall adopt such legislative, administrative or disciplinary measures as may be necessary to suppress the following acts when committed intentionally:

1. any use of cultural property in violation of the Convention or this Protocol;
2. any illicit export, other removal or transfer of ownership of cultural property from occupied territory in violation of the Convention or this Protocol.

Chapter 5 The protection of cultural property in armed conflicts not of an international character

Article 22 Armed conflicts not of an international character

1. This Protocol shall apply in the event of an armed conflict not of an international character, occurring within the territory of one of the Parties.
2. This Protocol shall not apply to situations of internal disturbances and tensions, such as riots, isolated and sporadic acts of violence and other acts of a similar nature.
3. Nothing in this Protocol shall be invoked for the purpose of affecting the sovereignty of a State or the responsibility of the government, by all legitimate means, to maintain or re-establish law and order in the State or to defend the national unity and territorial integrity of the State.
4. Nothing in this Protocol shall prejudice the primary jurisdiction of a Party in whose territory an armed conflict not of an international character occurs over the violations set forth in Article 15.
5. Nothing in this Protocol shall be invoked as a justification for intervening, directly or indirectly, for any reason whatever, in the armed conflict or in the internal or external affairs of the Party in the territory in which that conflict occurs.
6. The application of this Protocol to the situation referred to in paragraph 1 shall not affect the legal status of the parties to the conflict.
7. UNESCO may offer its services to the parties to the conflict.

Chapter 6 Institutional Issues

Article 23 Meeting of the Parties

1. The Meeting of the Parties shall be convened at the same time as the General Conference of UNESCO, and in co-ordination with the Meeting of the High Contracting Parties, if such a meeting has been called by the Director-General.
2. The Meeting of the Parties shall adopt its Rules of Procedure.
3. The Meeting of the Parties shall have the following functions:

(a) to elect the Members of the Committee, in accordance with Article 24 paragraph 1;
(b) to endorse the Guidelines developed by the Committee in accordance with Article 27 sub-paragraph 1(a);
(c) to provide guidelines for, and to supervise the use of the Fund by the Committee,
(d) to consider the report submitted by the Committee in accordance with Article 27 sub-paragraph 1(d);
(e) to discuss any problem related to the application of this Protocol, and to make recommendations, as appropriate.

4. At the request of at least one-fifth of the Parties, the Director-General shall convene an Extraordinary Meeting of the Parties

Article 24 Committee for the protection of cultural property in the event of armed conflict

1. The Committee for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict is hereby established. It shall be composed of twelve Parties which shall be elected by the Meeting of the Parties.
2. The Committee shall meet once a year in ordinary session and in extra-ordinary sessions whenever it deems necessary.
3. In determining membership of the Committee, Parties shall seek to ensure an equitable representation of the different regions and cultures of the world.
4. Parties members of the Committee shall choose as their representatives persons qualified in the fields of cultural heritage, defence or international law, and they shall endeavour, in consultation with one another, to ensure that the Committee as a whole contains adequate expertise in all these fields.

Article 25 Term of office

1. A Party shall be elected to the Committee for four years and shall be eligible for immediate re-election only once.
2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, the term of office of half of the members chosen at the time of the first election shall cease at the end of the first ordinary session of the Meeting of the Parties following that at which they were elected. These members shall be chosen by lot by the President of this Meeting after the first election.

Article 26 Rules of procedure

1. The Committee shall adopt its Rules of Procedure.
2. A majority of the members shall constitute a quorum. Decisions of the Committee shall be taken by a majority of two-thirds of its members voting.
3. Members shall not participate in the voting on any decisions relating to cultural property affected by an armed conflict to which they are parties.

Article 27 Functions

1. The Committee shall have the following functions:

1. to develop Guidelines for the implementation of this Protocol;
2. to grant, suspend or cancel enhanced protection for cultural property and to establish, maintain and promote the List of cultural property under enhanced protection;
3. to monitor and supervise the implementation of this Protocol and promote the identification of cultural property under enhanced protection;
4. to consider and comment on reports of the Parties, to seek clarifications as required, and prepare its own report on the implementation of this Protocol for the Meeting of the Parties;
5. to receive and consider requests for international assistance under Article 32;
6. to determine the use of the Fund;
7. to perform any other function which may be assigned to it by the Meeting of the Parties

1. The functions of the Committee shall be performed in co-operation with the Director-General

2. The Committee shall co-operate with international and national governmental and non-governmental organizations having objectives similar to those of the Convention, its First Protocol and this Protocol. To assist in the implementation of its functions, the Committee may invite to its meetings, in an advisory capacity, eminent professional organizations such as those which have formal relations with UNESCO, including the International Committee of the Blue Shield (ICBS) and its constituent bodies. Representatives of the International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property (Rome Centre) (ICCROM) and of the International Committee of the Red Cross (ICRC) may also be invited to attend in an advisory capacity.

Article 28 Secretariat

The Committee shall be assisted by the Secretariat of UNESCO which shall prepare the Committee's documentation and the agenda for its meetings and shall have the responsibility for the implementation of its decisions.

Article 29 The Fund for the protection of cultural property in the event of armed conflict

1. A Fund is hereby established for the following purposes:

1. to provide financial or other assistance in support of preparatory or other measures to be taken in peacetime in accordance with, *inter alia*, Article 5, Article 10 sub-paragraph (b) and Article 30; and
2. to provide financial or other assistance in relation to emergency, provisional or other measures to be taken in order to protect cultural property during periods of armed conflict or of immediate recovery after the end of hostilities in accordance with, *inter alia*, Article 8 sub-paragraph (a).

1. The Fund shall constitute a trust fund, in conformity with the provisions of the financial regulations of UNESCO.
2. Disbursements from the Fund shall be used only for such purpose as the Committee shall decide in accordance with the guidelines as defined in Article 23 sub-paragraph 3(c). The Committee may accept contributions to be used only for a certain programme or project, provided that the Committe shall have decided on the implementation of sucn programme or project
3. The resources of the Fund shall consist of:

1. voluntary contributions made by the Parties;
2. contributions, gifts or bequests made by:

(i) other States;

(ii) UNESCO or other organizations of the United Nations system;

(iii) other intergovernmentai or non-governmental organizations; and

(vi) public or private bodies or individuals;

3. any interest accruing on the Fund;
4. funds raised by collections and receipts from events organized for the benefit of the Fund; and
5. all other resources authorized by the guidelines applicable to the Fund.

Chapter 7 Dissemination of Information and International Assistance

Article 30 Dissemination

1. The Parties shall endeavour by appropriate means, and in particular by educational and information programmes, to strengthen appreciation and respect for cultural property by their entire population.

2. The Parties shall disseminate this Protocol as widely as possible, both in time of peace and in time of armed conflict.

3. Any military or civilian authorities who, in time of armed conflict, assume responsibilities with respect to the application of this Protocol, shall be fully acquainted with the text thereof. To this end the Parties shall, as appropriate:

(a) incorporate guidelines and instructions on the protection of cultural property in their military regulations;

(b) develop and implement, in cooperation with UNESCO and relevant governmental and non-governmental organizations, peacetime training and educational programmes;

(c) communicate to one another, through the Director-General, information on the laws, administrative provisions and measures taken under sub-paragraphs (a) and (b);

(d) communicate to one another, as soon as possible, through the Director-General, the laws and administrative provisions which they may adopt to ensure the application of this Protocol.

Article 31 International cooperation

In situations of serious violations of this Protocol, the Parties undertake to act, jointly through the Committee, or individually, in cooperation with UNESCO and the United Nations and in conformity with the Charter of the United Nations.

Article 32 International assistance

1. A Party may request from the Committee international assistance for cultural property under enhanced protection as well as assistance with respect to the preparation, development or implementation of the laws, administrative provisions and measures referred to in Article 10.

2. A party to the conflict, which is not a Party to this Protocol but which accepts and applies provisions in accordance with Article 3, paragraph 2, may request appropriate international assistance from the Committee.

3. The Committee shall adopt rules for the submission of requests for international assistance and shall define the forms the international assistance may take.

4. Parties are encouraged to give technical assistance of all kinds, through the Committee, to those Parties or parties to the conflict who request it.

Article 33 Assistance of UNESCO

1. A Party may call upon UNESCO for technical assistance in organizing the protection of its cultural property, such as preparatory action to safeguard cultural property, preventive and organizational measures for emergency situations and compilation of national inventories of cultural property, or in connection with any other problem arising out of the application of this Protocol. UNESCO shall accord such assistance within the limits fixed by its programme and by its resources.

2. Parties are encouraged to provide technical assistance at bilateral or multilateral level.

3. UNESCO is authorized to make, on its own initiative, proposals on these matters to the Parties.

Chapter 8 Execution of this Protocol

Article 35 Protecting Powers

This Protocol shall be applied with the co-operation of the Protecting Powers responsible for safeguarding the interests of the Parties to the conflict.

Article 36 Conciliation procedure

1. The Protecting Powers shall lend their good offices in all cases where they may deem it useful in the interests of cultural property, particularly if there is disagreement between the Parties to the conflict as to the application or interpretation of the provisions of this Protocol.

2. For this purpose, each of the Protecting Powers may, either at the invitation of one Party, of the Director-General, or on its own initiative, propose to the parties to the conflict a meeting of their representatives, and in particular of the authorities responsible for the protection of cultural property, if considered appropriate, on the territory of a State not party to the conflict. The parties to the conflict shall be bound to give effect to the proposals for meeting made to them. The Protecting Powers shall propose for approval by the Parties to the conflict a person belonging to a State not party to the conflict or a person presented by the Director-General, which person shall be invited to take part in such a meeting in the capacity of Chairman.

Article 36 Conciliation in absence of Protecting Powers

1. In a conflict where no Protecting Powers are appointed the Director-General may lend good offices or act by any other form of conciliation or mediation, with a view to settling the disagreement.

2. At the invitation of one Party or of the Director-General, the Chairman of the Committee may propose to the Parties to the conflict a meeting of their representatives, and in particular of the authorities responsible for the protection of cultural property, if considered appropriate, on the territory of a State not party to the conflict.

Article 37 Translations and reports

1. The Parties shall translate this Protocol into their official languages and shall communicate these official translations to the Director-General.

2. The Parties shall submit to the Committee, every four years, a report on the implementation of this Protocol.

Article 38 State responsibility

No provision in this Protocol relating to individual criminal responsibility shall affect the responsibility of States under international law, inclucing the duty to provide reparation.

Chapter 9 Final Clauses

Article 39 Languages

This Protocol is drawn up in Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish, the six texts being equally authentic.

Article 40 Signature

This Protocol shall bear the date of 26 May 1999. It shall be opened for signature by all High Contracting Parties at The Hague from 17 May 1999 until 31 December 1999.

Article 41 Ratification, acceptance or approval

1. This Protocol shall be subject to ratification, acceptance or approval by High Contracting Parties which have signed this Protocol, in accordance with their respective constitutional procedures.

2. The instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Director-General.

Article 42 Accession

1. This Protocol shall be open for accession by other High Contracting Parties from 1 January 2000.

2. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Director-General.

Article 43 Entry into force

1. This Protocol shall enter into force three months after twenty instruments of ratification, acceptance, approval or accession have been deposited.

2. Thereafter, it shall enter into force, for each Party, three months after the deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

Article 44 Entry into force in situations of armed conflict

The situations referred to in Articles 18 and 19 of the Convention shall give immediate effect to ratifications, acceptances or approvals of or accessions to this Protocol deposited by the parties to the conflict either before or after the beginning of hostilities or occupation. In such cases the Director-General shall transmit the communications referred to in Article 46 by the speediest method.

Article 45 Denunciation

1. Each Party may denounce this Protocol.

2. The denunciation shall be notified by an instrument in writing, deposited with the Director-General.

3. The denunciation shall take effect one year after the receipt of the instrument of denunciation. However, if, on the expiry of this period, the denouncing Party is involved in an armed conflict, the denunciation shall not take effect until the end of hostilities, or until the operations of repatriating cultural property are completed, whichever is the later.

Article 46 Notifications

The Director-General shall inform all High Contracting Parties as well as the United Nations, of the deposit of all the instruments of ratification, acceptance, approval or accession provided for in Articles 41 and 42 and of denunciations provided for in Article 45.

Article 47 Registration with the United Nations

In conformity with Article 102 of the Charter of the United Nations, this Protocol shall be registered with the Secretariat of the United Nations at the request of the Director-General.

IN FAITH WHEREOF the undersigned, duly authorized, have signed the present Protocol.

DONE at The Hague, this twenty-sixth day of May 1999, in a single copy which shall be deposited in the archives of the UNESCO, and certified true copies of which shall be delivered to all the High Contracting Parties.

Δεύτερο Πρωτόκολλο στη Σύμβαση της Χάγης του 1954
για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών
σε περίπτωση ένοπλης σύρραξης
Χάγη, 26 Μαρτίου 1999

Τα Μέρη,

Εχοντας επίγνωση της ανάγκης βελτίωσης της προστασίας των πολιτιστικών αγαθών σε περίπτωση ένοπλης σύρραξης και της θέσπισης ενός ενισχυμένου συστήματος προστασίας για ειδικώς οριζόμενα πολιτιστικά αγαθά.

Επαναβεβαιώνοντας τη σημασία των διατάξεων της Σύμβασης για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών σε περίπτωση ένοπλης σύρραξης που έγινε στη Χάγη στις 14 Μαΐου 1954 και τονίζοντας την ανάγκη συμπλήρωσης των διατάξεων αυτών με μέτρα που ενισχύουν την εφαρμογή τους.

Επιθυμώντας να παράσχουν στα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη στη Σύμβαση τα μέσα για πιο ενεργή δράση στην προστασία των πολιτιστικών αγαθών σε περίπτωση ένοπλης σύρραξης με την καθιέρωση κατάλληλων για το σκοπό αυτό διαδικασιών.

Θεωρώντας ότι οι κανόνες που διέπουν την προστασία των πολιτιστικών αγαθών σε περίπτωση ένοπλης σύρραξης πρέπει να αντανακλούν τις εξελίξεις στο διεθνές δίκαιο.

Διαβεβαιώνοντας ότι οι κανόνες του εθιμικού διεθνούς δικαίου θα εξακολουθήσουν να διέπουν τα ζητήματα που δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Συμφώνησαν τα ακόλουθα :

Κεφάλαιο 1
Εισαγωγή

Αρθρο 1
Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος Πρωτοκόλλου :

(α) ο όρος «Μέρος» σημαίνει ένα Κράτος Μέρος στο παρόν Πρωτόκολλο, (β) ο όρος «πολιτιστικά αγαθά» σημαίνει τα πολιτιστικά αγαθά όπως ορίζονται στο Αρθρο 1 της Σύμβασης,

(γ) ο όρος «Σύμβαση» σημαίνει τη Σύμβαση για την προστασία των πολιτιστικών Λ&γαθών σε περίπτωση ένοπλης σύρραξης που έγινε στη Χάγη στις 14 Μαΐου 1954,

(δ) ο όρος «Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος» σημαίνει ένα Κράτος Μέρος στη Σύμβαση, (ε) ο όρος «ενισχυμένη προστασία» σημαίνει το σύστημα ενισχυμένης προστασίας που θεσπίζεται από τα Αρθρα 10 και 11,

(στ) ο όρος «στρατιωτικός στόχος» σημαίνει ένα αντικείμενο το οποίο, από τη φύση του, τη θέση, το σκοπό ή τη χρήση του, συμβάλλει αποτελεσματικά στη στρατιωτική δράση και του οποίου η ολική ή μερική καταστροφή, κατάληψη ή εξουδετέρωση, υπό τις περιστάσεις που ισχύουν τη δεδομένη στιγμή, παρέχει ένα συγκεκριμένο στρατιωτικό πλεονέκτημα,

(ζ) ο όρος «παράνομο» σημαίνει ό,τι τελείται υπό εξαναγκασμό ή, άλλως, κατά παράβαση των εφαρμοστέων κανόνων της εσωτερικής νομοθεσίας του κατεχόμενου εδάφους ή του διεθνούς δικαίου,

(η) ο όρος «Κατάλογος» σημαίνει τον Διεθνή κατάλογο πολιτιστικών αγαθών υπό ενισχυμένη προστασία που θεσπίζεται σύμφωνα με το Αρθρο 27, υποπαράγραφος 1(β),

(θ) ο όρος «Γενικός Διευθυντής» σημαίνει τον Γενικό Διευθυντή της ΟΥΝΕΣΚΟ,

(ι) ο όρος «ΟΥΝΕΣΚΟ» σημαίνει τον Οργανισμό των Ηνωμένων Εθνών για την

Εκπαίδευση, την Επιστήμη και τη Μόρφωση,

(ια) ο όρος «Πρώτο Πρωτόκολλο» σημαίνει το Πρωτόκολλο για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών σε περίπτωση ένοπλης σύρραξης που έγινε στη Χάγη στις 14 Μαΐου 1954.

Αρθρο 2
Σχέση με τη Σύμβαση

Το παρόν Πρωτόκολλο συμπληρώνει τη Σύμβαση ως προς τις σχέσεις μεταξύ των Μερών.

Αρθρο 3
Πεδίο εφαρμογής

1 .Επιπρόσθετα προς τις διατάξεις που εφαρμόζονται σε» καιρό ειρήνης, το παρόν Πρωτόκολλο εφαρμόζεται στις καταστάσεις που αναφέρονται στο Αρθρο 18 , παράγραφοι 1 και 2 της Σύμβασης και στο Αρθρο 22 παράγραφος 1.

2. Οταν ένα από τα μέρη σε μία ένοπλη σύρραξη δεν δεσμεύεται από το παρόν Πρωτόκολλο, τα Μέρη στο παρόν Πρωτόκολλο εξακολουθούν να δεσμεύονται από αυτό στις μεταξύ τους σχέσεις. Περαιτέρω, δεσμεύονται από το παρόν Πρωτόκολλο σε ιε ένα Κράτος μέρος στη σύρραξη, το οποίο δεν δεσμεύεται από αυτό, εάν το ίο αποδεχθεί τις διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου και για όσο διάστημα τις εφαρμόζει.

Αρθρο 4
Σχέση μεταξύ του Κεφαλαίου 3
και άλλων διατάξεων της Σύμβασης
και του παρόντος Πρωτοκόλλου

Η εφαρμογή των διατάξεων του Κεφαλαίου 3 του παρόντος Πρωτοκόλλου δεν θίγει:

(α) την εφαρμογή των διατάξεων του Κεφαλαίου I της Σύμβασης και του Κεφαλαίου 2 του παρόντος Πρωτοκόλλου,

(β) την εφαρμογή των διατάξεων του Κεφαλαίου II της Σύμβασης, με την εξαίρεση ότι, στις σχέσεις μεταξύ των Μερών στο παρόν Πρωτόκολλο ή στις σχέσεις μεταξύ ενός Μέρους και ενός Κράτους που αποδέχεται και εφαρμόζει το παρόν Πρωτόκολλο σύμφωνα με το Αρθρο 3 παράγραφος 2, όταν πολιτιστικά αγαθά τελούν τόσο υπό ειδική όσο και υπό ενισχυμένη προστασία, εφαρμόζονται μόνον οι διατάξεις περί ενισχυμένης προστασίας.

Κεφάλαιο 2
Γενικές διατάξεις που αφορούν στην προστασία

Αρθρο 5
Διαφύλαξη των πολιτιστικών αγαθών

Τα προπαρασκευαστικά μέτρα που λαμβάνονται σε καιρό ειρήνης για τη διαφύλαξη των πολιτιστικών αγαθών έναντι των προβλέψιμων συνεπειών ένοπλης σύρραξης σύμφωνα με το Αρθρο 3 της Σύμβασης περιλαμβάνουν, όπως αρμόζει, την ετοιμασία ευρετηρίων, τον σχεδιασμό έκτακτων μέτρων για την προστασία από πυρκαγιά ή κατάρρευση, την προπαρασκευή για την απομάκρυνση των κινητών πολιτιστικών αγαθών ή την πρόνοια για επαρκή επιτόπια προστασία των αγαθών αυτών, καθώς και τον ορισμό των αρμοδίων αρχών πού είναι υπεύθυνες για τη διαφύλαξη των πολιτιστικών αγαθών.

Αρθρο 6
Σεβασμός των πολιτιστικών αγαθών

Προς το σκοπό της διασφάλισης του σεβασμού των πολιτιστικών αγαθών σύμφωνα με το Αρθρο 4 της Σύμβασης.

(α) εξαίρεση επί τη βάσει επιτακτικής στρατιωτικής ανάγκης σύμφωνα με το Αρθρο 4 ρκραίραφος 2 της Σύμβασης για τη διενέργεια εχθρικής πράξης εναντίον πολιτιστικού αγαθού μπορεί να προβληθεί μόνο όταν και για όσο διάστημα:

(i) το πολιτιστικό αυτό αγαθό έχει καταστεί, λόγω της λειτουργίας του, στρατιωτικός στόχος, και

(ii) δεν υπάρχει διαθέσιμη εφικτή εναλλακτική λύση για την απόκτηση παρόμοιου στρατιωτικού πλεονεκτήματος με εκείνο που παρέχεται με τη διενέργεια εχθρικής πράξης εναντίον αυτού του στόχου,

(β) εξαίρεση επί τη βάσει επιτακτικής στρατιωτικής ανάγκης σύμφωνα με το Αρθρο 4 παράγραφος 2 της Σύμβασης μπορεί να προβληθεί για τη χρήση πολιτιστικού αγαθού για σκοπούς που είναι πιθανό να το εκθέσουν σε καταστροφή ή ζημία μόνο όταν και για όσο διάστημα δεν είναι δυνατή η επιλογή ανάμεσα σε αυτού του είδους τη χρήση του πολιτιστικού αγαθού και κάποια άλλη εφικτή μέθοδο για την απόκτηση παρόμοιου στρατιωτικού πλεονεκτήματος,

(γ) η απόφαση για επίκληση επιτακτικής στρατιωτικής ανάγκης λαμβάνεται μόνο από αξιωματικό που διοικεί δύναμη ίση ή μεγαλύτερη του τάγματος ή δύναμη μικρότερη σε μέγεθος, όταν οι περιστάσεις δεν επιτρέπουν διαφορετικά,

(δ) σε περίπτωση επίθεσης βάσει απόφασης που ελήφθη σύμφωνα με την υποπαράγραφο (α), δίδεται αποτελεσματική, προηγούμενη προειδοποίηση, οποτεδήποτε το επιτρέπουν οι περιστάσεις.

Αρθρο 7
Προφυλάξεις κατά την επίθεση

Μη θιγομένων των λοιπών προφυλάξεων που απαιτούνται από το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο Κατά τη διεξαγωγή στρατιωτικών επιχειρήσεων, κάθε Μέρος στη σύρραξη :

(α) πράττει ό,τι είναι εφικτό για να εξακριβώσει ότι οι στόχοι που πρόκειται να δεχτούν επίθεση δεν αποτελούν πολιτιστικά αγαθά προστατευόμενα από το Αρθρο 4 της Σύμβασης,

(β) λαμβάνει όλες τις εφικτές προφυλάξεις κατά την επιλογή των μέσων και μεθόδων επίθεσης με σκοπό την αποφυγή και, σε κάθε περίπτωση, την ελαχιστοποίηση της παρεμπίπτουσας ζημίας σε πολιτιστικά αγαθά που προστατεύονται από το Αρθρο 4 της Σύμβασης,

(γ) απέχει από τη λήψη απόφασης για εξαπόλυση κάθε είδους επίθεσης που ενδέχεται να προξενήσει παρεμπίπτουσα ζημία σε πολιτιστικά αγαθά που προστατεύονται από το Άρθρο 4 της Σύμβασης, η οποία θα ήταν υπέρμετρη σε σχέση με το συγκεκριμένο και άμεσο, αναμενόμενο στρατιωτικό πλεονέκτημα, και

(δ) ματαιώνει ή αναστέλλει την επίθεση όταν καθίσταται προφανές ότι:

(i) ο στόχος είναι πολιτιστικό αγαθό που προστατεύεται από το Αρθρο 4 της Σύμβασης,

(ii) η επίθεση ενδέχεται να προξενήσει παρεμπίπτουσα ζημία σε πολιτιστικά αγαθά που προστατεύονται από το Αρθρο 4 της Σύμβασης, η οποία θα ήταν υπέρμετρη σε σχέση με το συγκεκριμένο και άμεσο, αναμενόμενο στρατιωτικό πλεονέκτημα.

Άρθρο 8
Προφυλάξεις έναντι των επιπτώσεων των εχθροπραξιών

Τα Μέρη στη σύρραξη, στο μέγιστο δυνατό βαθμό:

(α) απομακρύνουν τα κινητά πολιτιστικά αγαθά από μέρη τά οποία βρίσκονται πλησίον στρατιωτικών στόχων ή προνοούν για επαρκή επιτόπια προστασία,

(β) αποφεύγουν την εγκατάσταση στρατιωτικών στόχων πλησίον πολιτιστικών αγαθών.

Αρθρο 9
Προστασία πολιτιστικών αγαθών σε κατεχόμενο έδαφος

1. Μη θιγομένων των διατάξεων των Αρθρων 4 και 5 της Σύμβασης, ένα Μέρος που κατέχει το σύνολο ή τμήμα του εδάφους άλλου Μέρους απαγορεύει και αποτρέπει σε σχέση με το κατεχόμενο έδαφος:

(α) κάθε παράνομη εξαγωγή, άλλη απομάκρυνση ή μεταβίβαση κυριότητας πολιτιστικών αγαθών,

(β) κάθε αρχαιολογική ανασκαφή, εκτός από τις περιπτώσεις όπου αυτή απαιτείται αυστηρά για τη διαφύλαξη, καταγραφή ή διατήρηση πολιτιστικών αγαθών,

(γ) κάθε αλλοίωση ή αλλαγή χρήσης πολιτιστικών αγαθών που αποσκοπεί στην απόκρυψη ή στην καταστροφή πολιτιστικής, ιστορικής ή επιστημονικής μαρτυρίας.

2. Κάθε αρχαιολογική ανασκαφή, αλλοίωση ή αλλαγή χρήσης πολιτιστικών αγαθών σε κατεχόμενο έδαφος πραγματοποιείται, εκτός εάν δεν το επιτρέπουν οι περιστάσεις, σε στενή συνεργασία με τις αρμόδιες εθνικές αρχές του, κατεχόμενου εδάφους.

Κεφάλαιο 3
Ενισχυμένη προστασία

Αρθρο 10
Ενισχυμένη προστασία

Πολιτιστικό αγαθό μπορεί να τεθεί υπό ενισχυμένη προστασία υπό τον όρο ότι πληρεί τις ακόλουθες τρεις προϋποθέσεις:

(α) αποτελεί πολιτιστική κληρονομιά μεγίστης σημασίας για την ανθρωπότητα,

(β) προστατεύεται με επαρκή εσωτερικά νομικά και διοικητικά μέτρα που αναγνωρίζουν την εξαιρετική πολιτιστική και ιστορική αξία του και διασφαλίζουν το υψηλότερο επίπεδο προστασίας,

(γ) δεν χρησιμοποιείται για στρατιωτικούς σκοπούς ή για την προφύλαξη στρατιωτικών θέσεων, και το Μέρος, υπό τον έλεγχο του οποίου τελεί, έχει προβεί σε δήλωση με την οποία επιβεβαιώνει ότι δεν θα χρησιμοποιηθεί για τέτοιους σκοπούς.

Αρθρο 11
Χορήγηση ενισχυμένης προστασίας

1. Κάθε Μέρος πρέπει να υποβάλει στην Επιτροπή κατάλογο πολιτιστικών αγαθών για τα οποία προτίθεται να ζητήσει τη χορήγηση ενισχυμένης προστασίας.

2. Το Μέρος υπό τη δικαιοδοσία ή τον έλεγχο του οποίου τελεί πολιτιστικό αγαθό μπορεί να ζητήσει την εγγραφή του αγαθού αυτού στον Κατάλογο που θα καταρτιστεί σύμφωνα με το Αρθρο 27 υποπαράγραφος 1(β). Το αίτημα αυτό περιέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με τα κριτήρια που αναφέρονται στο Αρθρο 10. Η Επι-

τροπή μπορεί να καλέσει ένα Μέρος να ζητήσει την εγγραφή πολιτιστικού αγαθού στον Κατάλογο.

3. Άλλα Μέρη, η Διεθνής Επιτροπή της Κυανής Ασπίδας και άλλοι μη κυβερνητικοί οργανισμοί με σχετική εμπειρία μπορούν να συστήσουν στην Επιτροπή συγκεκριμένο πολιτιστικό αγαθό. Στις περιπτώσεις αυτές, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να καλέσει ένα Μέρος να ζητήσει την εγγραφή αυτού του πολιτιστικού αγαθού στον Κατάλογο.

4. Ούτε η αίτηση για εγγραφή πολιτιστικού αγαθού που βρίσκεται σε έδαφος, επί του οποίου την κυριαρχία ή δικαιοδοσία διεκδικούν περισσότερα από ένα Κράτη, ούτε η εγγραφή του θίγει με οποιονδήποτε τρόπο τα δικαιώματα των μερών στη διαφορά.

5. Μόλις η Επιτροπή λάβει αίτημα για εγγραφή στον Κατάλογο, ενημερώνει όλα τα Μέρη για το αίτημα. Τα Μέρη μπορούν να υποβάλουν στην Επιτροπή παρατηρήσεις σχετικά με το αίτημα αυτό εντός εξήντα ημερών. Οι παρατηρήσεις αυτές γίνονται μόνο επί τη βάσει των κριτηρίων που αναφέρονται στο Αρθρο 10. Είναι συγκεκριμένες και αναφέρονται σε πραγματικά δεδομένα. Η Επιτροπή εξετάζει τις παρατηρήσεις παρέχοντας στο Μέρος που ζητά την εγγραφή εύλογη δυνατότητα απάντησης πριν από λήψη της απόφασης. Οσάκις τέτοιου είδους παρατηρήσεις υποβάλλονται στην Επιτροπή, οι αποφάσεις για την εγγραφή στον Κατάλογο λαμβάνονται, ανεξαρτήτως του Αρθρου 26, με πλειοψηφία των τεσσάρων πέμπτων των παρόντων και ψηφιζόντων μελών της.

6. Οταν αποφασίζει για ένα αίτημα, η Επιτροπή θα πρέπει να ζητά τη συμβουλή κυβερνητικών και μη κυβερνητικών οργανισμών, καθώς και ιδιωτών εμπειρογνωμόνων.

7. Η απόφαση για χορήγηση ή άρνηση χορήγησης της ενισχυμένης προστασίας μπορεί να ληφθεί μόνο επί τη βάσει των κριτηρίων που αναφέρονται στο Αρθρο 10.

8. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν η Επιτροπή έχει συνάγει ότι το Μέρος που ζητά την εγγραφή πολιτιστικού αγαθού στον Κατάλογο δεν μπορεί να εκπληρώσει τα κριτήρια του Αρθρου 10 υποπαράγραφος β, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει τη χορήγηση της ενισχυμένης προστασίας, με την προϋπόθεση ότι το αιτούν Μέρος θα υποβάλει αίτημα διεθνούς συνδρομής σύμφωνα με το Αρθρο 32.

9. Με την έναρξη των εχθροπραξιών, ένα Μέρος στη σύρραξη μπορεί να ζητήσει, κατεπειγόντως, την ενισχυμένη προστασία πολιτιστικών αγαθών υπό τη δικαιοδοσία ή τον έλεγχο του, υποβάλλοντας το αίτημα αυτό στην Επιτροπή. Η Επιτροπή διαβιβάζει πάραυτα το αίτημα αυτό σε όλα τα Μέρη στη σύρραξη. Στις περιπτώσεις αυτές, η Επιτροπή θα εξετάζει τις παρατηρήσεις των ενδιαφερομένων Μερών με τη διαδικασία του κατεπείγοντος. Η απόφαση για χορήγηση προσωρινής ενισχυμένης προστασίας λαμβάνεται το ταχύτερο δυνατόν και, ανεξαρτήτως του Αρθρου 26, με πλειοψηφία των τεσσάρων πέμπτων των παρόντων και ψηφιζόντων μελών της. Προσωρινή ενισχυμένη προστασία μπορεί να χορηγηθεί από την Επιτροπή, όσο εκκρεμεί η έκβαση της τακτικής διαδικασίας για τη χορήγηση ενισχυμένης προστασίας, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις των υποπαραγράφων α και γ του Αρθρου 10.

10. Η ενισχυμένη προστασία χορηγείται σε πολιτιστικά αγαθά από την Επιτροπή από τη στιγμή της εγγραφής τους στον Κατάλογο.

11. Ο Γενικός Διευθυντής γνωστοποιεί, χωρίς καθυστέρηση, στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και σε όλα τα Μέρη κάθε απόφαση της Επιτροπής για εγγραφή πολιτιστικού αγαθού στον Κατάλογο.

Αρθρο 12
Ασυλία πολιτιστικών αγαθών υπό ενισχυμένη προστασία

Τα Μέρη σε μία σύρραξη διασφαλίζουν την ασυλία των πολιτιστικών αγαθών υπό ενισχυμένη προστασία απέχοντας από το να καθιστούν τα αγαθά αυτά αντικείμενο επίθεσης ή από κάθε χρήση των αγαθών ή του άμεσου περίγυρου τους προς υποστήριξη στρατιωτικής δράσης.

Αρθρο 13
Απώλεια ενισχυμένης προστασίας

1. Πολιτιστικό αγαθό υπό ενισχυμένη προστασία χάνει την προστασία αυτή μόνο:

(α) εάν η προστασία αυτή ανασταλεί ή καταργηθεί σύμφωνα με το Αρθρο 14, ή

(β) εάν και για όσο διάστημα το αγαθό έχει καταστεί, λόγω της χρήσης του, στρατιωτικός στόχος.

2. Στις περιπτώσεις της υποπαραγράφου 1(β), το αγαθό αυτό μπορεί μόνο να αποτελέσει αντικείμενο επίθεσης:

(α) εάν η επίθεση είναι το μόνο εφικτό μέσο τερματισμού της χρήσης του αγαθού που αναφέρεται στην υποπαράγραφο 1 (β),

(β) εάν έχουν ληφθεί όλες οι εφικτές προφυλάξεις ως προς την επιλογή των μέσων και των μεθόδων επίθεσης με σκοπό τον τερματισμό της χρήσης αυτής και την αποφυγή ή, σε κάθε περίπτωση, την ελαχιστοποίηση της ζημίας του πολιτιστικού αγαθού,

(γ) λόγω των απαιτήσεων της άμεσης νόμιμης άμυνας, εκτός εάν οι περιστάσεις δεν το επιτρέπουν:

(i) η επίθεση διατάσσεται στο ανώτατο επιχειρησιακό επίπεδο διοίκησης,

(ii) δίδεται αποτελεσματική, προηγούμενη, προειδοποίηση στις αντίπαλες δυνάμεις απαιτώντας τον τερματισμό της χρήσης που αναφέρεται στην υποπαράγραφο 1(β), και

(iii) παρέχεται στις αντίπαλες δυνάμεις εύλογος χρόνος για νά επανορθώσουν την κατάσταση.

Αρθρο 14
Αναστολή και κατάργηση της ενισχυμένης προστασίας .

1. Όταν πολιτιστικό αγαθό δεν πληρεί πλέον κάποιο από τα κριτήρια του Αρθρου 10 του παρόντος Πρωτοκόλλου, η Επιτροπή μπορεί νά αναστείλει το καθεστώς ενισχυμένης προστασίας του ή να καταργήσει το καθεστώς αυτό διαγράφοντας το πολιτιστικό αγαθό από τον Κατάλογο.

2. Σε περίπτωση σοβαρής παραβίασης του Αρθρου 12 σε σχέση με πολιτιστικό αγαθό υπό ενισχυμένη προστασία που ανακύπτει από τη χρήση του προς υποστήριξη στρατιωτικής δράσης, η Επιτροπή μπορεί να αναστείλει το καθεστώς ενισχυμένης προστασίας του. Οταν τέτοιου είδους παραβιάσεις είναι συνεχείς, η Επιτροπή μπορεί κατ' εξαίρεση να καταργήσει το καθεστώς ενισχυμένης προστασίας διαγράφοντας το πολιτιστικό αγαθό από τον Κατάλογο.

3. Ο Γενικός Διευθυντής γνωστοποιεί, χωρίς καθυστέρηση, στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και σε όλα τα Μέρη στο παρόν Πρωτόκολλο κάθε απόφαση της Επιτροπής για αναστολή ή κατάργηση της ενισχυμένης προστασίας πολιτιστικού αγαθού.

4. Πριν από τη λήψη τέτοιας απόφασης, η Επιτροπή δίνει στα Μέρη την ευκαιρία να καταστήσουν γνωστές τις απόψεις τους.

Κεφάλαιο 4
Ποινική ευθύνη και δικαιοδοσία

Αρθρο 15
Σοβάρές παραβιάσεις του παρόντος Πρωτοκόλλου

1. Διαπράττει αδίκημα κατά την έννοια του παρόντος Πρωτοκόλλου όποιος από πρόθεση και κατά παράβαση της Σύμβασης ή του παρόντος Πρωτοκόλλου τελέσει οποιαδήποτε από τις ακόλουθες πράξεις:

(α) καθιστά πολιτιστικά αγαθά υπό ενισχυμένη προστασία αντικείμενο επίθεσης,

(β) χρησιμοποιεί πολιτιστικά αγαθά υπό ενισχυμένη προστασία ή τον άμεσο περίγυρο τους προς υποστήριξη στρατιωτικής δράσης,

(γ) προκαλεί εκτεταμένη καταστροφή ή ιδιοποιείται πολιτιστικά αγαθά που προστατεύονται από τη Σύμβαση και το παρόν Πρωτόκολλο,

(δ) καθιστά πολιτιστικά αγαθά που προστατεύονται από τη Σύμβαση και το παρόν Πρωτόκολλο αντικείμενο επίθεσης,

(ε) κλέβει, λεηλατεί ή υπεξαιρεί ή προβαίνει σε πράξεις βανδαλισμού που στρέφονται εναντίον πολιτιστικών αγαθών που προστατεύονται από τη Σύμβαση,

2. Κάθε Μέρος υιοθετεί τα μέτρα που είναι αναγκαία για την ποινικοποίηση στο εσωτερικό του δίκαιο των αδικημάτων που προβλέπονται στο παρόν Αρθρο και την τιμωρία τους με προσήκουσες ποινές. Κατά την υιοθέτηση αυτών των μέτρων, τα Μέρη συμμορφώνονται με τις γενικές αρχές του δικαίου και του διεθνούς δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων που επεκτείνουν την ατομική ποινική ευθύνη σε πρόσωπα άλλα εκτός από αυτά που διαπράττουν άμεσα την πράξη.

Αρθρο 16
Δικαιοδοσία

1. Μη θιγομένης της παραγράφου 2, κάθε Μέρος λαμβάνει τα νομοθετικά μέτρα που είναι αναγκαία για τη θεμελίωση της δικαιοδοσίας του επί των αδικημάτων που προβλέπονται στο Αρθρο 15, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

(α) όταν τέτοιο αδίκημα διαπράττεται στο έδαφος του Κράτους αυτού,

(β) όταν ο φερόμενος ως δράστηςείναι υπήκοος του Κράτους αυτού,

(γ) στην περίπτωση των αδικημάτων που προβλέπονται στο Αρθρο 15 υποπαράγραφοι

(α) έως (γ), όταν ο φερόμενος ως δράστης είναι παρών στο έδαφος του Κράτους αυτού.

2. Σε σχέση με την άσκηση δικαιοδοσίας και μη θιγομένου του Αρθρου 28 της Σύμβασης:

(α) το παρόν Πρωτόκολλο δεν αποκλείει την ατομική ποινική ευθύνη ή την άσκηση δικαιοδοσίας σύμφωνα με το εσωτερικό και διεθνές δίκαιο που μπορεί να τυχχάνει εφαρμογής ούτε επηρεάζει την άσκηση δικαιοδοσίας σύμφωνα με το εθιμικό διεθνές δίκαιο,

(β) εκτός από την περίπτωση που ένα Κράτος που δεν είναι Μέρος στο παρόν Πρωτόκολλο αποδέχεται και εφαρμόζει τις διατάξεις του, σύμφωνα με το Αρθρο 3 παράγραφος 2, τα μέλη των ενόπλων δυνάμεων και οι υπήκοοι Κράτους που δεν είναι Μέρος στο παρόν Πρωτόκολλο, με εξαίρεση τους υπηκόους του που υπηρετούν στις ένοπλες δυνάμεις Κράτους που είναι Μέρος στο παρόν Πρωτόκολλο, δεν υπέχουν ατομική ποινική ευθύνη δυνάμει του παρόντος Πρωτοκόλλου ούτε το παρόν Πρωτόκολλο επιβάλλει την υποχρέωση θεμελίωσης δικαιοδοσίας ,επί των προσώπων αυτών ή έκδοσής τους.

Αρθρο 17
Δίωξη

1. Το Μέρος στο έδαφος του οποίου διαπιστώνεται ότι είναι παρών ο φερόμενος ως δράστης αδικήματος πού προβλέπεται στο Αρθρο 15 υποπαράγραφοι 1(α) έως (γ), εάν δεν τον εκδόσει, υποβάλλει, χωρίς καμία εξαίρεση και χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, την υπόθεση στις αρμόδιες αρχές του με σκοπό τη δίωξη, μέσω διαδικασίας που είναι σύμφωνη με το εσωτερικό του δίκαιο ή, εάν τυγχάνουν εφαρμογής, με τους σχετικούς κανόνες του διεθνούς δικαίου.

2. Μη θιγομένων, εάν τυχχάνουν εφαρμογής, των σχετικών κανόνων του διεθνούς δικαίου σε κάθε πρόσωπο αναφορικά με το οποίο διεξάγεται διαδικασία σε σχέση με τη Σύμβαση ή το παρόν Πρωτόκολλο, παρέχονται εγγυήσεις για δίκαιη μεταχείριση και δίκαιη δίκη, σύμφωνα με το εσωτερικό και το διεθνές δίκαιο, σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, και σε καμία περίπτωση δεν παρέχονται στο πρόσωπο αυτό εγγυήσεις λιγότερο ευνοϊκές από εκείνες που παρέχονται από το διεθνές δίκαιο.

Αρθρο 18
Έκδοση

1. Τα αδικήματα που προβλέπονται στο Αρθρο 15 υποπαράγραφοι 1(α) έως (γ) θεωρούνται ότι περιλαμβάνονται στα αδικήματα που υπόκεινται σε έκδοση σε κάθε συμφωνία έκδοσης που υφίσταται μεταξύ οποιωνδήποτε από τα Μέρη πριν από τη θέση σε ισχύ του παρόντος Πρωτοκόλλου. Τα Μέρη αναλαμβάνουν να συμπεριλάβουν τα αδικήματα αυτά σε κάθε συμφωνία έκδοσης που θα συναφθεί στη συνέχεια μεταξύ τους.

2. Όταν ένα Μέρος που εξαρτά την έκδοση από την ύπαρξη συμφωνίας δέχεται αίτημα έκδοσης από ένα άλλο Μέρος με το οποίο δεν έχει συνάψει συμφωνία έκδοσης, το Μέρος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα δύναται, κατ'επιλογήν του, να θεωρήσει το παρόν Πρωτόκολλο ως νομική βάση για την έκδοση σε σχέση με τα αδικήματα που προβλέπονται στο Αρθρο 15 υποπαράγραφοι 1 (α) έως (γ).

3. Τα Μέρη που δεν εξαρτούν την έκδοση από την ύπαρξη συμφωνίας αναγνωρίζουν στις μεταξύ τους σχέσεις τα αδικήματα που προβλέπονται στο Αρθρο 15 υποπαράγραφοι 1(α) έως (γ) ως αδικήματα που υπόκεινται σε έκδοση, με την επιφύλαξη των προϋποθέσεων που προβλέπονται από τη νομοθεσία του Μέρους προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα.

4. Εάν είναι αναγκαίο, τα αδικήματα που προβλέπονται στο Αρθρο 15 υποπαράγραφοι 1(α) έως (γ) αντιμετωπίζονται, για το σκοπό της έκδοσης μεταξύ των Μερών, ωσάν να είχαν τελεστεί όχι μόνο στον τόπο στον οποίο συνέβησαν αλλά και στο έδαφος των Μερών που έχουν θεμελιώσει δικαιοδοσία σύμφωνα με το Αρθρο 16 παράγραφος 1.

Αρθρο 19
Αμοιβαία δικαστική συνδρομή

1. Τα Μέρη παρέχουν το ένα στο άλλο το μέγιστο βαθμό συνδρομής σε σχέση με έρευνες ή ποινικές διαδικασίες ή διαδικασίες έκδοσης που διεξάγονται σχετικά με τα αδικήματα που προβλέπονται στο Αρθρο 15, συμπεριλαμβανομένης της συνδρομής για τη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων που έχουν στη διάθεση τους και είναι απαραίτητα για τη διαδικασία.

Τα Μέρη εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους δυνάμει της παραγράφου 1 σύμφωνα με τις συμφωνίες ή άλλες ρυθμίσεις για αμοιβαία δικαστική συνδρομή που μπορεί να υφίστανται μεταξύ τους. Ελλείψει τέτοιου είδους συμφωνιών ή ρυθμίσεων, τα Μέρη παρέχουν το ένα στο άλλο συνδρομή σύμφωνα με το εσωτερικό τους δίκαιο.

Αρθρο 20
Λόγοι άρνησης

1. Για το σκοπό της έκδοσης τα αδικήματα που προβλέπονται στο Αρθρο 15 υποπαράγραφοι 1(α) έως (γ) και για το σκοπό της αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής τα αδικήματα που προβλέπονται στο Αρθρο 15 δεν θεωρούνται ως πολιτικά αδικήματα ούτε ως αδικήματα συναφή με πολιτικά αδικήματα ούτε ως αδικήματα τα κίνητρα των οποίων είναι πολιτικά. Συνεπώς, αίτημα έκδοσης ή αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής που βασίζεται στα αδικήματα αυτά δεν μπορεί να απορριφθεί για το λόγο και μόνο ότι αφορά πολιτικό αδίκημα ή αδίκημα συναφές με πολιτικό αδίκημα ή αδίκημα τα κίνητρα του οποίου είναι πολιτικά.

2. Καμία διάταξη του παρόντος Πρωτοκόλλου δεν ερμηνεύεται ότι επιβάλλει υποχρέωση έκδοσης ή παροχής αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής εάν το Μέρος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα έχει ουσιώδεις λόγους να πιστεύει ότι το αίτημα έκδοσης για τα αδικήματα που προβλέπονται στο Αρθρο 15 υποπαράγραφοι 1(α) έως (γ) ή το αίτημα αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής σε σχέση με τα αδικήματα που προβλέπονται στο Αρθρο 15 έχει υποβληθεί με σκοπό τη δίωξη ή την τιμωρία προσώπου λόγω της φυλής, θρησκείας, ιθαγένειας, εθνικής καταγωγής ή των πολιτικών πεποιθήσεων του προσώπου αυτού, ή ότι η συμμόρφωση με το αίτημα θα βλάψει τη θέση του προσώπου αυτού για οποιονδήποτε από τους λόγους αυτούς.

Αρθρο 21
Μέτρα που αφορούν άλλες παραβιάσεις

Μη θιγομένου του Αρθρου 28 της Σύμβασης, κάθε Μέρος υιοθετεί τα νομοθετικά, διοικητικά ή πειθαρχικά μέτρα που είναι αναγκαία για την καταστολή των ακόλουθων πράξεων όταν τελούνται με πρόθεση:

(α) κάθε χρήση πολιτιστικών αγαθών κατά παράβαση της Σύμβασης ή του παρόντος Πρωτοκόλλου,

(β) κάθε παράνομη εξαγωγή, άλλη απομάκρυνση ή μεταβίβαση κυριότητας πολιτιστικών αγαθών από κατεχόμενο έδαφος κατά παράβαση της Σύμβασης ή του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Κεφάλαιο 5
Προστασία των πολιτιστικών αγαθών
σε ένοπλες συρράξεις μη διεθνούς χαρακτήρα

Αρθρο 22
Ενοπλες συρράξεις μη διεθνούς χαρακτήρα

1. Το παρόν Πρωτόκολλο εφαρμόζεται σε περίπτωση ένοπλης σύρραξης μη διεθνούς χαρακτήρα που λαμβάνει χώρα στο έδαφος ενός από τα Μέρη.

2. Το παρόν Πρωτόκολλο δεν εφαρμόζεται σε καταστάσεις εσωτερικών αναταραχών και εντάσεων, όπως εξεγέρσεις, μεμονωμένες και σποραδικές πράξεις βίας και άλλες πράξεις παρόμοιας φύσης.

3. Δεν μπορεί να γίνει επίκληση καμίας διατάξεως του παρόντος Πρωτοκόλλου με σκοπό την προσβολή της κυριαρχίας ενός Κράτους ή της ευθύνης της κυβέρνησης να διατηρήσει ή να αποκαταστήσει το νόμο και την τάξη στο Κράτος ή να προασπίσει την εθνική ενότητα και την εδαφική ακεραιότητα του Κράτους, με όλα τα νόμιμα μέσα.

4. Καμία διάταξη του παρόντος Πρωτοκόλλου δεν θίγει την πρωταρχική δικαιοδοσία του Μέρους, στο έδαφος του οποίου λαμβάνει χώρα ένοπλη σύρραξη μη διεθνούς χαρακτήρα, επί των παραβιάσεων που προβλέπονται στο Αρθρο 15.

5. Δεν μπορεί να γίνει επίκληση καμίας διατάξεως του παρόντος Πρωτοκόλλου ως δικαιολογία για άμεση ή έμμεση επέμβαση, για οποιονδήποτε λόγο, στην ένοπλη σύρραξη ή στις εσωτερικές ή εξωτερικές υποθέσεις του Μέρους, στο έδαφος του οποίου λαμβάνει χώρα η σύρραξη αυτή.

6. Η εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου στην περίπτωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεν επηρεάζει το νομικό καθεστώς των μερών στη σύρραξη.

7. Η ΟΥΝΕΣΚΟ μπορεί να παρέχει τις υπηρεσίες της στα μέρη στη σύρραξη.

Κεφάλαιο 6
Θεσμικά ζητήματα

Αρθρο 23
Συνάντηση των Μερών

1. Η Συνάντηση των Μερών συγκαλείται ταυτόχρονα με τη Γενική Διάσκεψη της ΟΥΝΕΣΚΟ και σε συντονισμό με τη Συνάντηση των Υψηλών Συμβαλλομένων Μερών, εάν η συνάντηση αυτή έχει συγκληθεί από τον Γενικό Διευθυντή.

2. Η Συνάντηση των Μερών υιοθετεί τους Κανόνες Διαδικασίας της.

3. Η Συνάντηση των Μερών έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

(α) εκλέγει τα Μέλη της Επιτροπής, σύμφωνα με το Αρθρο 24 παράγραφος 1,

(β) υιοθετεί τις Κατευθυντήριες Οδηγίες που αναπτύσσει η Επιτροπή σύμφωνα με το Αρθρο 27 υποπαράγραφος 1 (α),

(γ) παρέχει κατευθυντήριες οδηγίες και εποπτεύει τη χρήση του Ταμείου από την Επιτροπή,

(δ) εξετάζει την έκθεση που υποβάλλεται από την Επιτροπή σύμφωνα με το Αρθρο 27 υποπαράγραφος 1 (δ),

(ε) συζητά κάθε πρόβλημα που σχετίζεται με την εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου, και διατυπώνει συστάσεις, όπως αρμόζει.

4. Με αίτηση τουλάχιστον του ενός πέμπτου των Μερών, ο Γενικός Διευθυντής συγκαλεί Εκτακτη Συνάντηση των Μερών.

Αρθρο 24
Επιτροπή για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών σε περίπτωση ένοπλης σύρραξης

1. Με το παρόν συστήνεται η Επιτροπή για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών σε περίπτωση ένοπλης σύρραξης. Αποτελείται από δώδεκα Μέρη που εκλέγονται από τη Συνάντηση των Μερών.

2. Η Επιτροπή συνεδριάζει μία φορά το χρόνο σε τακτική σύνοδο και σε έκτακτες συνόδους κάθε φορά που το κρίνει αναγκαίο.

3. Κατά τον καθορισμό της σύνθεσης της Επιτροπής, τα Μέρη επιδιώκουν να διασφαλίσουν δίκαιη εκπροσώπηση των διαφόρων περιοχών και πολιτισμών του κόσμου.

4. Τα Μέρη μέλη της Επιτροπής επιλέγουν ως εκπροσώπους τους πρόσωπα με εξειδίκευση στους τομείς της πολιτιστικής κληρονομιάς, της άμυνας ή του διεθνούς δικαίου και προσπαθούν, με διαβουλεύσεις μεταξύ τους, να διασφαλίσουν ότι η Επιτροπή στο σύνολο της διαθέτει επαρκή εμπειρία σε όλους αυτούς τους τομείς.

Αρθρο 25
Θητεία

1. Ένα Μέρος εκλέγεται στην Επιτροπή για τέσσερα έτη και δύναται να επανεκλεγεί αμέσως μία μόνο φορά.

2. Ανεξαρτήτως των διατάξεων της παραγράφου 1, η θητεία του ημίσεως των μελών που επιλέγονται κατά το χρόνο της πρώτης εκλογής παύει στο τέλος της πρώτης τακτικής συνόδου της Συνάντησης των Μερών που έπεται εκείνης κατά την οποία εξελέγησαν. Τα μέλη αυτά επιλέγονται με κλήρωση από τον Πρόεδρο της Συνάντησης αυτής μετά την πρώτη εκλογή.

Αρθρο 26
Κανόνες διαδικασίας

1. Η Επιτροπή υιοθετεί τους Κανόνες Διαδικασίας της.

2. Η πλειοψηφία των μελών συνιστά απαρτία. Οι αποφάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται με πλειοψηφία των δύο τρίτων των ψηφιζόντων μελών της.

3. Τα μέλη δεν συμμετέχουν στην ψηφοφορία για οποιεσδήποτε αποφάσεις που αφορούν πολιτιστικά αγαθά που θίγονται από ένοπλη σύρραξη στην οποία είναι μέρη.

Αρθρο 27
Αρμοδιότητες

1. Η Επιτροπή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

(α) αναπτύσσει Κατευθυντήριες Οδηγίες για την υλοποίηση του παρόντος Πρωτοκόλλου,

(β) χορηγεί αναστέλλει ή καταργεί την ενισχυμένη προστασία για πολιτιστικά αγαθά και καταρτίζει, τηρεί και προάγει τον Κατάλογο των πολιτιστικών αγαθών υπό ενισχυμένη προστασία,

(γ) ελέγχει και εποπτεύει την υλοποίηση του παρόντος Πρωτοκόλλου και προάγει τον προσδιορισμό των πολιτιστικών αγαθών υπό ενισχυμένη προστασία,

δ) εξετάζει και σχολιάζει τις εκθέσεις των Μερών, ζητά διευκρινίσεις όπου απαιτείται και ετοιμάζει τη δική της έκθεση σχετικά με την υλοποίηση του παρόντος Πρωτοκόλλου για τη Συνάντηση των Μερών,

(ε) λαμβάνει και εξετάζει αιτήματα διεθνούς συνδρομής σύμφωνα με το Αρθρο 32,

(στ) καθορίζει τη χρήση του Ταμείου,

(ζ) ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα που μπορεί να της ανατεθεί από τη Συνάντηση των Μερών.

2. Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής ασκούνται σε συνεργασία με τον Γενικό Διευθυντή.

3. Η Επιτροπή συνεργάζεται με διεθνείς και εθνικούς κυβερνητικούς και μη κυβερνητικούς οργανισμούς που οι στόχοι τους είναι παρόμοιοι με εκείνους της Σύμβασης του Πρώτου Πρωτοκόλλου αυτής και του παρόντος Πρωτοκόλλου. Η Επιτροπή μπορεί να καλεί στις συνεδριάσεις της, με συμβουλευτική ιδιότητα, εξέχουσες επαγγελματικές οργανώσεις, όπως αυτές που έχουν επίσημες σχέσεις με την ΟΥΝΕΣΚΟ, συμπεριλαμβανομένης της Διεθνούς Επιτροπής της Κυανής Ασπίδας (IGBS) και των συστατικών φορέων της, για να την επικουρούν κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της. Εκπρόσωποι του Διεθνούς Κέντρου για τη Μελέτη της Διατηρήσεως και Αποκαταστάσεως της Πολιτιστικής Περιουσίας (Κέντρο Ρώμης) (ICCROM) και της Διεθνούς Επιτροπής του Ερυθρού Σταυρού (ICRC) μπορούν επίσης να καλούνται να παρευρεθούν με συμβουλευτική ιδιότητα.

Αρθρο 28
Γραμματεία

Η Επιτροπή επικουρείται από τη Γραμματεία της ΟΥΝΕΣΚΟ, η οποία ετοιμάζει τα έγγραφα της Επιτροπής, την ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων της και έχει την ευθύνη για την υλοποίηση των αποφάσεων της.

Αρθρο 29
Το Ταμείο για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών σε περίπτωση ένοπλης σύρραξης

1. Με το παρόν συστήνεται Ταμείο για τους ακόλουθους σκοπούς:

(α) την παροχή οικονομικής ή άλλης συνδρομής για την υποστήριξη προπαρασκευαστικών ή άλλων μέτρων που πρέπει να ληφθούν σε καιρό ειρήνης σύμφωνα, μεταξύ άλλων, με το Αρθρο 5, το Αρθρο 10 υποπαράγραφος (β) και το Αρθρο 30, και

(β) την παροχή οικονομικής ή άλλης συνδρομής σε σχέση με επείγοντα, προσωρινά ή άλλα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών κατά τη διάρκεια περιόδων ένοπλης σύρραξης ή για την άμεση αποκατάσταση μετά την παύση των εχθροπραξιών σύμφωνα, μεταξύ άλλων, με το Αρθρο 8 υποπαράγραφος (α).

2. Το Ταμείο αποτελεί καταπίστευμα (trust fund), σύμφωνα με τις διατάξεις των

οικονομικών κανονισμών της ΟΥΝΕΣΚΟ.

3. Οι εκταμιεύσεις από το Ταμείο χρησιμοποιούνται μόνο για τους σκοπούς που αποφασίζει η Επιτροπή σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες, όπως ορίζονται στο Άρθρο 23 υποπαράγραφος 3(γ). Η Επιτροπή μπορεί να δέχεται εισφορές που θα χρησιμοποιηθούν μόνο για ένα ορισμένο πρόγραμμα ή έργο, με την προϋπόθεση ότι η ήπτροπή θα έχει αποφασίσει την υλοποίηση του προγράμματος ή έργου αυτού. /. Οι πόροι του Ταμείου αποτελούνται από: (α) εθελοντικές εισφορές, των Μερών, (β) εισφορές, δωρεές ή κληροδοτήματα από:

(i) άλλα Κράτη,

(ii) την ΟΥΝΕΣΚΟ ή άλλους οργανισμούς του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών,

(iii) άλλους διακυβερνητικούς ή μη κυβερνητικούς οργανισμούς, και

(iv) δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς ή ιδιώτες, (γ) τόκους που σωρρεύονται στο Ταμείο,

(δ) κεφάλαια που συγκεντρώνονται από εράνους και έσοδα από εκδηλώσεις που διοργανώνονται προς όφελος του Ταμείου, και

(ε) οποιουσδήποτε άλλους πόρους, οι οποίοι επιτρέπονται από τις κατευθυντήριες οδηγίες που εφαρμόζονται σχετικά με το Ταμείο.

Κεφάλαιο 7
Διάδοση πληροφόρησης και διεθνής συνδρομή

Αρθρο 30
Διάδοση

1. Τα Μέρη προσπαθούν με κατάλληλα μέσα και ιδίως με εκπαιδευτικά και ενημερωτικά προγράμματα να ενδυναμώσουν την εκτίμηση και το σεβασμό των πολιτιστικών αγαθών από το σύνολο του πληθυσμού τους.

2. Τα Μέρη διαδίδουν όσο το δυνατόν ευρύτερα το παρόν Πρωτόκολλο, τόσο σε καιρό ειρήνης όσο και σε καιρό ένοπλης σύρραξης.

3. Κάθε στρατιωτική ή πολιτική αρχή που σε καιρό ένοπλης σύρραξης αναλαμβάνει ευθύνες σε σχέση με την εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου θα είναι πλήρως εξοικειωμένη με το κείμενο αυτού. Για το σκοπό αυτό, τα Μέρη, όπως αρμόζει.

(α) ενσωματώνουν στους στρατιωτικούς κανονισμούς τους τις κατευθυντήριες γραμμές και οδηγίες για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών,

(β) αναπτύσσουν και υλοποιούν, σε συνεργασία με την ΟΥΝΕΣΚΟ και τους αρμόδιους κυβερνητικούς και μη κυβερνητικούς οργανισμούς, προγράμματα κατάρτισης και εκπαίδευσης σε καιρό ειρήνης,

(γ) κοινοποιούν το ένα στο άλλο, μέσω του Γενικού Διευθυντή, πληροφορίες για τους νόμους, τις διοικητικές διατάξεις και τα μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με τις υποπαραγράφους (α) και (β),

(δ) κοινοποιούν το ένα στο άλλο, το ταχύτερο δυνατό, μέσω του Γενικού Διευθυντή, τους νόμους και τις διοικητικές διατάξεις που υιοθετούν για τη διασφάλιση της εφαρμογής του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Αρθρο 31
Διεθνής συνεργασία

Σε καταστάσεις σοβαρών παραβιάσεων του παρόντος Πρωτοκόλλου, τα Μέρη αναλαμβάνουν να ενεργήσουν, από κοινού μέσω της Επιτροπής ή μεμονωμένα, σε συνεργασία με την ΟΥΝΕΣΚΟ και τα Ηνωμένα Εθνη και σύμφωνα με το Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

Αρθρο 32
Διεθνής συνδρομή

1. Ένα Μέρος μπορεί να ζητήσει από την Επιτροπή διεθνή συνδρομή για πολιτιστικά αγαθά υπό ενισχυμένη προστασία καθώς και συνδρομή για την προπαρασκευή, την ανάπτυξη ή την εφαρμογή των νόμων, διοικητικών διατάξεων και μέτρων που αναφέρονται στο Αρθρο 10.

2. Ενα μέρος στη σύρραξη που δεν είναι Μέρος στο παρόν Πρωτόκολλο αλλά αποδέχεται και εφαρμόζει τις διατάξεις του σύμφωνα με το Αρθρο 3 παράγραφος 2 μπορεί να ζητήσει κατάλληλη διεθνή συνδρομή από την Επιτροπή.

3. Η Επιτροπή υιοθετεί κανόνες για την υποβολή των αιτημάτων διεθνούς συνδρομής κανκαθορίζει τις μορφές που δύναται να λάβει η διεθνής συνδρομή.

4. Τα Μέρη ενθαρρύνονται να παρέχουν τεχνική συνδρομή κάθε είδους, μέσω της Επιτροπής, σε εκείνα τα Μέρη ή μέρη στη σύρραξη που τη ζητούν.

Αρθρο 33
Συνδρομή της ΟΥΝΕΣΚΟ

1. Ενα Μέρος μπορεί να απευθυνθεί στην ΟΥΝΕΣΚΟ για τεχνική συνδρομή στην οργάνωση της προστασίας των πολιτιστικών αγαθών του, όπως προπαρασκευαστικές ενέργειες για τη διαφύλαξη των πολιτιστικών αγαθών, προληπτικά και οργανωτικά μέτρα για επείγουσες καταστάσεις και κατάρτιση εθνικών ευρετηρίων των πολιτιστικών αγαθών ή σε σχέση με κάθε άλλο πρόβλημα που ανακύπτει από την εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου. Η ΟΥΝΕΣΚΟ παρέχει τη συνδρομή αυτή εντός των ορίων που καθορίζονται από το πρόγραμμα και τους πόρους της.

2. Τα Μέρη ενθαρρύνονται να παρέχουν τεχνική συνδρομή σε διμερές ή πολυμερές επίπεδο.

3. Η ΟΥΝΕΣΚΟ εξουσιοδοτείται να διατυπώνει με δική της πρωτοβουλία προτάσεις για τα θέματα αυτά στα Μέρη.

Κεφάλαιο 8
Εκτέλεση του παρόντος Πρωτοκόλλου

Αρθρο 34
Προστάτιδες Δυνάμεις

Το παρόν Πρωτόκολλο εφαρμόζεται με τη συνεργασία των Προστάτιδων Δυνάμεων που είναι υπεύθυνες για τη διαφύλαξη των συμφερόντων των Μερών στη σύρραξη.

Αρθρο 35
Διαδικασία συνδιαλλαγής

1. Οι Προστάτιδες Δυνάμεις παρέχουν τις καλές υπηρεσίες τους σε όλες τις περιπτώσεις που κρίνουν ότι είναι χρήσιμο για το συμφέρον των πολιτιστικών αγαθών, ιδίως εάν υπάρχει διαφωνία μεταξύ των Μερών στη σύρραξη ως προς την εφαρμογή ή ερμηνεία των διατάξεων του παρόντος Πρωτοκόλλου.

2. Για το σκοπό αυτό κάθε Προστάτιδα Δύναμη μπορεί, είτε με πρόσκληση ενός Μέρους, του Γενικού Διευθυντή ή με δική της πρωτοβουλία, να προτείνει στα Μέρη στη σύρραξη συνάντηση των εκπροσώπων τους, και ιδιαιτέρως των αρχών που είναι υπεύθυνες για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών, εάν κριθεί κατάλληλο, στο έδαφος Κράτους που δεν μετέχει στη σύρραξη. Τα Μέρη στη σύρραξη δεσμεύονται να υλοποιήσουν τις προτάσεις για συνάντηση που τους υποβάλλονται. Οι Προστάτιδες Δυνάμεις προτείνουν για έγκριση από τα Μέρη στη σύρραξη πρόσωπο που προέρχεται από Κράτος που δεν μετέχει στη σύρραξη ή πρόσωπο που προτείνεται από τον Γενικό Διευθυντή, το οποίο καλείται να συμμετάσχει στην συνάντηση αυτή με την ιδιότητα του Προέδρου.

Αρθρο 36
Συνδιαλλαγή σε περίπτωση απουσίας
Προστάτιδων Δυνάμεων

1. Σε μία σύρραξη όπου δεν έχουν οριστεί Προστάτιδες Δυνάμεις, ο Γενικός Διευθυντής μπορεί να παρέχει τις καλές υπηρεσίες του ή να ενεργήσει με οποιαδήποτε άλλη μορφή συνδιαλλαγής ή μεσολάβησης με σκοπό τη διευθέτηση της διαφωνίας.

2. Με πρόσκληση ενός Μέρους ή του Γενικού Διευθυντή, ο Πρόεδρος της Επιτροπής μπορεί να προτείνει στα Μέρη στη σύρραξη συνάντηση των εκπροσώπων τους, και ιδιαιτέρως των αρχών που είναι υπεύθυνες για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών, εάν κριθεί κατάλληλο, στο έδαφος Κράτους που δεν μετέχει στη σύρραξη.

Αρθρο 37
Μεταφράσεις και εκθέσεις

1. Τα Μέρη μεταφράζουν το παρόν Πρωτόκολλο στις επίσημες γλώσσες τους και κοινοποιούν τις επίσημες αυτές μεταφράσεις στον Γενικό Διευθυντή.

2. Τα Μέρη υποβάλλουν στην Επιτροπή, κάθε τέσσερα χρόνια, έκθεση για την υλοποίηση του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Αρθρο 38
Ευθύνη των Κρατών

Καμία διάταξη του παρόντος Πρωτοκόλλου σχετικά με την ατομική ποινική ευθύνη δεν επηρεάζει την ευθύνη των Κρατών σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης επανόρθωσης.

Κεφάλαιο 9
Τελικές Διατάξεις

Αρθρο 39
Γλώσσες

Το παρόν Πρωτόκολλο συντάσσεται στην Αραβική, Κινεζική, Αγγλική, Γαλλική, Ρωσική και Ισπανική γλώσσα, και τα έξι κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά.

Αρθρο 40
Υπογραφή

Το παρόν Πρωτόκολλο φέρει την ημερομηνία της 26ης Μαρτίου 1999. Ανοίγει για υπογραφή από όλα τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη στη Χάγη από 17 Μαΐου 1999 έως 31 Δεκεμβρίου 1999.

Αρθρο 41
Επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση

1. Το παρόν Πρωτόκολλο υπόκειται σε επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση από τα Υψηλά αλλόμενα Μέρη που το υπέγραψαν, σύμφωνα με τις αντίστοιχες συνταγματικές διαδικασίες.

2. Τα όργανα επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης κατατίθενται στον Γενικό Διευθυντή.

Αρθρο 42
Προσχώρηση

1. Το παρόν Πρωτόκολλο ανοίγει για προσχώρηση από άλλα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη από την 1η Ιανουαρίου 2000.

2. Η προσχώρηση πραγματοποιείται με την κατάθεση του οργάνου προσχώρησης στον Γενικό Διευθυντή.

Αρθρο 43
Θέση σε ισχύ

1. Το παρόν Πρωτόκολλο τίθεται σε ισχύ τρεις μήνες μετά την κατάθεση είκοσι οργάνων επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης.

2. Στη συνέχεια, τίθεται σε ισχύ για κάθε Μέρος τρεις μήνες μετά την κατάθεση του σχετικού οργάνου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης.

Αρθρο 44
Θέση σε ισχύ σε καταστάσεις ένοπλης σύρραξης

Οι καταστάσεις που αναφέρονται στα Αρθρα 18 και 19 της Σύμβασης προσδίδουν άμεση ισχύ σε επικυρώσεις, αποδοχές ή εγκρίσεις του παρόντος Πρωτοκόλλου, ή σε προσχωρήσεις σε αυτό που έχουν κατατεθεί από τα μέρη στη σύρραξη είτε πριν είτε μετά την έναρξη των εχθροπραξιών ή της κατοχής. Στις περιπτώσεις αυτές, ο Γενικός Διευθυντής διαβιβάζει, δια της ταχυτέρας οδού, τις ανακοινώσεις που αναφέρονται στο Αρθρο 46.

Αρθρο 45
Καταγγελία

1. Κάθε Μέρος μπορεί να καταγγείλει το παρόν Πρωτόκολλο.

2. Η καταγγελία ανακοινώνεται με έγγραφο που Κατατίθεται στον Γενικό Διευθυντή.

3. Η καταγγελία ισχύει ένα έτος μετά τη λήψη του εγγράφου καταγγελίας. Εάν, εντούτοις, κατά την εκπνοή της περιόδου αυτής, το καταγγέλον Μέρος έχει εμπλακεί σε ένοπλη σύρραξη, η καταγγελία δεν ισχύει παρά μόνο μετά το τέλος των εχθροπραξιών ή έως ότου ολοκληρωθούν οι ενέργειες για τον επαναπατρισμό των πολιτιστικών αγαθών, όποιο από τα δύο συμβεί τελευταίο.

Αρθρο 46
Ανακοινώσεις

Ο Γενικός Διευθυντής ενημερώνει όλα τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη, καθώς και τα Ηνωμένα Εθνη για την κατάθεση όλων των οργάνων επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης που προβλέπονται στα Αρθρα 41 και 42, καθώς και των εγγράφων καταγγελίας που προβλέπονται στο Αρθρο 45.

Αρθρο 47
Πρωτοκόληση στα Ηνωμένα Έθνη

Σύμφωνα με το άρθρο 102 του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, το παρόν Πρωτόκολλο πρωτοκολείται στη Γραμματεία των Ηνωμένων Εθνών με αίτηση του Γενικού Διευθυντή.

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ, οι υπογράφοντες δεόντως εξουσιοδοτημένοι, υπέγραψαν το παρόν Πρωτόκολλο.

Έγινε στη Χάγη, την εικοστή έκτη ημέρα του Μαρτίου 1999, σε ένα αντίτυπο που κατατίθεται στα αρχεία της ΟΥΝΕΣΚΟ, επικυρωμένα αντίγραφα του οποίου θα χορηγηθούν σε όλα τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη.

Άρθρο δεύτερο

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και του Πρωτοκόλλου που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 43 παρ. 2 αυτού.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 22 Φεβρουαρίου 2005

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Γ. ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
Π. ΜΟΛΥΒΙΑΤΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
ΣΠ. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
Α. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 23 Φεβρουαρίου 2005

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Α. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * FAX 210 52 21 004
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: http: www.et.gr – e-mail: webmaster @ et.gr

Πληροφορίες Α.Ε. - Ε.Π.Ε. και λοιπών Φ.Ε.Κ.: 210 527 9000-4
Φωτοαντίγραφα παλαιών ΦΕΚ - ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ - ΜΑΡΝΗ 8 - Τηλ. (210)8220885 - 8222924
Δωρεάν διάθεση τεύχους Προκηρύξεων ΑΣΕΠ αποκλειστικά από Μάρνη 8 & Περιφερειακά Γραφεία

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ Φ.Ε.Κ.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Βασ. Όλγας 227	**(2310) 423 956**	**ΛΑΡΙΣΑ** - Διοικητήριο	**(2410) 597449**
ΠΕΙΡΑΙΑΣ - Ευριπίδου 63	**(210) 413 5228**	**ΚΕΡΚΥΡΑ** - Σαμαρά 13	**(26610) 89 122**
ΠΑΤΡΑ - Κορίνθου 327	**(2610) 638 109**		**(26610) 89 105**
	(2610) 638 110	**ΗΡΑΚΛΕΙΟ** - Πεδιάδος 2	**(2810) 300 781**
ΙΩΑΝΝΙΝΑ - Διοικητήριο	**(26510) 87215**	**ΛΕΣΒΟΣ** - Πλ.Κωνσταντινουπόλεως 1	**(22510) 46 654**
ΚΟΜΟΤΗΝΗ - Δημοκρατίας 1	**(25310) 22 858**		**(22510) 47 533**

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Σε έντυπη μορφή:
- Για τα ΦΕΚ από 1 μέχρι 16 σελίδες σε 1 euro, προσαυξανόμενη κατά 0,20 euro για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα ΦΕΚ σε 0,15 euro ανά σελίδα.

Σε μορφή CD:

Τεύχος	Περίοδος	EURO	Τεύχος	Περίοδος	EURO
Α΄	Ετήσιο	150	Αναπτυξιακών Πράξεων	Ετήσιο	50
Α	3μηνιαίο	40	Ν.Π.Δ.Δ.	Ετήσιο	50
Α΄	Μηνιαίο	15	Παράρτημα	Ετήσιο	50
Β'	Ετήσιο	300	Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας	Ετήσιο	100
Β΄	3μηνιαίο	80	Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου	Ετήσιο	5
Β΄	Μηνιαίο	30	Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων	Ετήσιο	200
Γ	Ετήσιο	50	Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων	Εβδομαδιαίο	5
Δ΄	Ετήσιο	220	Α.Ε. & Ε.Π.Ε	Μηνιαίο	100
Δ΄	3μηνιαίο	60			

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ ειδικού ενδιαφέροντος σε μορφή cd-rom και μέχρι 100 σελίδες σε 5 euro προσαυξανόμενη κατά 1 euro ανά 50 σελίδες.
- Η τιμή πώλησης σε μορφή cd-rom δημοσιευμάτων μιας εταιρείας στο τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. σε 5 euro ανά έτος.

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ Φ.Ε.Κ. : τηλεφωνικά : 210 - 4071010, fax : 210 - 4071010 internet : http://www.et.gr.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

	Σε έντυπη μορφή	Από το Internet
Α΄ (Νόμοι, Π.Δ., Συμβάσεις κτλ.)	225 €	190 €
Β΄ (Υπουργικές αποφάσεις κτλ.)	320 €	225 €
Γ΄ (Διορισμοί, απολύσεις κτλ. Δημ. Υπαλλήλων)	65 €	ΔΩΡΕΑΝ
Δ΄ (Απαλλοτριώσεις, πολεοδομία κτλ.)	320 €	160 €
Αναπτυξιακών Πράξεων και Συμβάσεων (Τ.Α.Π.Σ.)	160 €	95 €
Ν.Π.Δ.Δ. (Διορισμοί κτλ. προσωπικού Ν.Π.Δ.Δ.)	65 €	ΔΩΡΕΑΝ
Παράρτημα (Προκηρύξεις θέσεων ΔΕΠ κτλ.)	33 €	ΔΩΡΕΑΝ
Δελτίο Εμπορικής και Βιομ/κής Ιδιοκτησίας (Δ.Ε.Β.Ι.)	65 €	33 €
Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου (Α.Ε.Δ.)	10 €	ΔΩΡΕΑΝ
Ανωνύμων Εταιρειών & Ε.Π.Ε.	2.250 €	645 €
Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων (Δ.Δ.Σ.)	225 €	95 €
Πρώτο (Α΄), Δεύτερο (Β΄) και Τέταρτο (Δ΄)	–	450 €

- Το τεύχος του ΑΣΕΠ (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές με την επιβάρυνση των 70 euro, ποσό το οποίο αφορά ταχυδρομικά έξοδα.
- Για την παροχή δικαιώματος ηλεκτρονικής πρόσβασης σε Φ.Ε.Κ. προηγουμένων ετών και συγκεκριμένα στα τεύχη Α΄, Β΄, Δ΄, Αναπτυξιακών Πράξεων & Συμβάσεων, Δελτίο Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας και Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων, η τιμή προσαυξάνεται πέραν του ποσού της ετήσιας συνδρομής έτους 2005, κατά 25 euro ανά έτος παλαιότητας και ανά τεύχος, για δε το τεύχος Α.Ε. & Ε.Π.Ε., κατά 30 euro.

* Οι συνδρομές του εσωτερικού προπληρώνονται στις ΔΟΥ (το ποσό συνδρομής καταβάλλεται στον κωδικό αριθμό εσόδων ΚΑΕ 2531 και το ποσό υπέρ ΤΑΠΕΤ (5% του ποσού της συνδρομής) στον κωδικό αριθμό εσόδων ΚΑΕ 3512).Το πρωτότυπο αποδεικτικό είσπραξης (διπλότυπο) θα πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στην αρμόδια Υπηρεσία του Εθνικού Τυπογραφείου.
* Η πληρωμή του υπέρ ΤΑΠΕΤ ποσοστού που αντιστοιχεί σε συνδρομές, εισπράττεται και από τις ΔΟΥ.
* Οι συνδρομητές του εξωτερικού έχουν τη δυνατότητα λήψης των δημοσιευμάτων μέσω internet, με την καταβολή των αντίστοιχων ποσών συνδρομής και ΤΑΠΕΤ .
* Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, οι Δήμοι, οι Κοινότητες ως και οι επιχειρήσεις αυτών πληρώνουν το μισό χρηματικό ποσό της συνδρομής και ολόκληρο το ποσό υπέρ του ΤΑΠΕΤ.
* Η συνδρομή ισχύει για ένα ημερολογιακό έτος. Δεν εγγράφονται συνδρομητές για μικρότερο χρονικό διάστημα.
* Η εγγραφή ή ανανέωση της συνδρομής πραγματοποιείται το αργότερο μέχρι την 31ην Δεκεμβρίου κάθε έτους.
* Αντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές επιταγές και χρηματικά γράμματια δεν γίνονται δεκτά.

Οι υπηρεσίες εξυπηρέτησης των πολιτών λειτουργούν καθημερινά από 08.00΄ έως 13.00΄

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ